
FOLKETINGET

Finansudvalget og Det Politisk-Økonomiske Udvalg

Den økonomiske konsulent

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere
Dato: 15. december 2009

Notat om regeringens Økonomisk Redegørelse (december 2009)

Sammenfatning

Ifølge Økonomisk Redegørelse (december 2009) falder **BNP** med 4,3 pct. i 2009, og det er en kraftig nedjustering i forhold til augustredøgørelsen. Men i 2010 og 2011 forventes der positive vækstrater igen på 1-1,5 pct. Det **private forbrug** falder drastisk i 2009, men stiger med 2,4 pct. i 2010, primært som følge af skattereformen. De **offentlige investeringer** stiger med 12,6 pct. i 2009 og med hele 18,4 pct. i 2010. Ledigheden toppe i 2010 med 155.000 ledige (årgennemsnit), for herefter at stabilisere sig. Den **offentlige saldo** viser et underskud på 5,5 pct. af BNP i 2010, og underskuddet falder herefter en smule i 2011.

Regeringen vil i begyndelsen af næste år fremkomme med en plan (**konvergensprogram**), der redegør for de finanspolitiske udfordringer. Endvidere gives der udtryk for, **at overenskomstforhandlingerne** bør tage højde for beskæftigelsessituationen og konkurrenceevnen.

1. Indledning

I notatet gennemgås kort de vigtigste elementer i regeringens **Økonomiske Redegørelse** (ØR), der udkom fredag den 11. december 2009. I **tabel 1** nedenfor er vist nøgletallene fra ØR sammenholdt med nøgletallene fra **Vismandsrapporten**, der udkom medio oktober 2009. Den forskel der kan komme i prognoserne mellem de to analyser over dansk økonomis udvikling, kan eventuelt ses i lyset af, at der er halvanden måned imellem regeringens og Vismændenes vurderinger. Og halvanden måned kan være en lang periode i denne tid, hvor konjunkturbilledet er noget usikkert og svingende.

2. Hovedlinjer i Økonomisk Redegørelse

Tabel 1 nedenfor viser hovedtallene fra Økonomisk Redegørelse (ØR) sammenholdt med Vismandsrapporten (DØR)

Tabel 1. Hovedtal fra Økonomisk Redegørelse (**Reg.**) sammenholdt med Vismandsrapporten (**Vism.**)

	2009		2010		2011		2012	
	Reg.	Vism.	Reg.	Vism.	Reg.	Vism.	Reg.	Vism.
(1) BNP (vækst, %)	-4,3	(-4,8)	1,3	(1,1)	1,6	(1,4)	-	2,3
(2) Privatforbrug (vækst, %)	-4,7	(-5,0)	2,4	(1,8)	2,4	(1,2)	-	3,4
(3) Offentligt forbrug (vækst, %)	1,6	(2,0)	1,0	(0,7)	1,0	(1,1)	-	1,0
(4) Erhvervsinvesteringer (vækst, %)	-11,4	(-14,6)	-4,6	(-4,3)	4,2	(4,4)	-	7,1
(5) Offentlige investeringer (vækst, %)	12,6	(14,8)	18,4	(15,3)	-15,0	(1,9)	-	-15,0
(6) Eksport (vækst, %)	-8,8	(-10,4)	2,8	(0,3)	3,7	(2,0)	-	4,0
(7) Ledighed (1000 personer)	101	(100)	155	(157)	155	(171)	-	156
(8) Offentlig saldo (% af BNP)	-3,4	(-2,4)	-5,5	(-5,1)	-4,4	(-3,9)	-	-2,0
(9) Bruttogæld (% af BNP)	38,5	(37,1)	41,8	(40,8)	46,4	(43,3)	-	43,9
(10) Betalingsbalance (mia. kr.)	49	(31)	42	(28)	43	(30)	-	26
(11) Timefortjeneste (privat) (vækst, %)	3,3	(3,2)	2,7	(2,7)	2,5	(2,2)	-	2,2
(12) Kontantpris ejerbolig (vækst, %)	-14,0	(-14,6)	1,5	(-6,1)	0,5	(2,3)	-	6,2
(13) Forbrugerpriser (vækst,%)	1,4	(1,5)	2,0	(2,0)	1,7	(2,0)	-	1,9

Kilde: Økonomisk Redegørelse (dec. 2009) og Vismandsrapporten (oktober 2009)

BNP forventes at falde med hele 4,3 pct. i **2009**, og det er et væsentligt ændret skøn i forhold til regeringens vurdering fra august, hvor prognosen kun forudsagde et fald på 3,0 pct. Nedjusteringen skal ses i lyset af, at det private forbrug er faldet kraftigere end forventet. Men regeringens prognose ligger nu mere på linje end Vismændenes væksts skøn, der forudser et fald på -4,8 pct. for **2009**.

Først i **2010** vendes væksten og bliver positiv, primært trukket op af det private forbrug og meget store offentlige investeringer. Hertil kommer, at eksporten vender, og med positive vækstrater. I **2011** er der så småt ved at komme gang i økonomien igen, med en vækstrate på 1,6 pct.

Både i 2010 og 2011 ligger vækstskønnene tæt op af Vismændenes.

Det private forbrug falder kraftigt i **2009** med hele 4,7 pct. og det er også en voldsom nedjustering i forhold til augustredøgørelsen, hvor faldet kun var på 3,7 pct. I **2010** og **2011** vil der ske en vending i privatforbruget, der vil stige med 2,4 pct. i begge år. Her trækker skattereformen og den lave rente op. I 2010 skønnes en indkomstfremgang på 5,25 pct. for husholdningerne. I modsat retning trækker dog faldet i arbejdsstyrke og stigende ledighed, skriver regeringen.

Erhvervsinvesteringerne falder med 11,4 pct. i **2009** og 4,6 pct. i **2010** primært som følge af den internationale afmatning. Der er også her tale om en væsentlig nedjustering i forhold til augustredøgørelsen.

De offentlige investeringer stiger med 12,6 pct. i **2009** og med hele 18,4 pct. i **2010**. Der er tale om en nedjustering for 2009 og en pæn **opjustering** for 2010 (fra 15,3 pct. til 18,4 pct.). Ifølge ØR er det de vækststimulerende foranstaltninger (veje, sygehuse, energirenoveringer m.v.), der trækker væksten op i 2010.

I 2011 **falder** de offentlige investeringer med 15 pct., men dette er alene ud fra en **beregningsteknisk** forudsætning, skriver ØR. **Investeringsniveauet** vil stadig være 13 pct. højere i 2011 end i 2008, anføres det.

Eksporten falder med 8,8 pct. i **2009**, men for **2010** er der tale om en vending, der giver en positiv vækst på 2,8 pct. I **2011** (og **2012**) skulle den positive vækst i eksporten blive noget større.

Ledigheden for **2010** skønnes nu til 155.000 personer (årgennemsnit), hvilket er en smule opjusteret i forhold til tidligere. For **2011** skønnes ledigheden uforandret til 155.000 personer. **Det sidste er noget lavere end Vismændenes skøn på 171.000 personer for 2011.** Det kan formodentlig tilskrives, at regeringen skønner et betydeligt højere privatforbrug og højere eksportvækst end Vismændene (jf. **tabel 1** ovenfor).

Den **offentlige saldo** viser et underskud på 5,5 pct. af BNP i **2010** og en svag forbedring til et underskud på 4,4 pct. af BNP i **2011**. Det svarer nogenlunde til Vismændenes tal. **Hermed forøges regeringens skøn over underskud-**

det fra 86 mia. kr. til 94 mia. kr. i 2010 (i forhold til august redegørelsen). Først i 2011 skønnes underskuddet at falde til 79 mia. kr.

Danmark er et af de lande, der ifølge OECD har lempet finanspolitikken mest i 2009 og 2010, skriver regeringen, og det har samlet set medført en **positiv finanseffekt** på 2,75 pct. i 2010.

Lempelserne i den økonomiske politik i 2009 og 2010 skønnes at være større end kick-starten tilbage i 1993/94, skriver regeringen.

Der udarbejdes en samlet vurdering af de finanspolitiske udfordringer og et opdateret mellemfristet forløb for dansk økonomi i det kommende **konvergensprogram**, som ventes offentliggjort i starten af det nye år.

Bruttogælden stiger ret kraftigt i regeringens egne beregninger fra 38,5 pct. af BNP i **2009** til 46,4 pct. af BNP i **2011**. Det er noget mere end Vismændene skønner.

Betalingsbalancen er pænt positiv i hele perioden 2008-2011 med et **overskud** af størrelsesordenen 40-50 mia. kr. Det er et større overskud end Vismændene regner med.

Lønstigningerne i den private sektor er på vej ned fra 4,6 pct. i **2008** til ca. 2,5 pct. i årlig stigning i årene **2010** og **2011**. Det svarer nogenlunde til Vismændenes skøn. Regeringen skriver dog, at dansk industris konkurrenceevne er stærkt presset, idet lønstigningerne stadig ligger over udlandets.

I den forbindelse påpeges det i redegørelsen (citater):

”Overenskomstforhandlingerne på det private arbejdsmarked i foråret er på den baggrund centrale, og spørgsmålet er, om konkurrenceevne og beskæftigelse tilgodeses i forhandlingerne, eller om lønstigningerne får et niveau, som kan presse ledigheden unødvendigt højt op i en periode. I et regime med fastkurspolitik som det danske har parterne et særligt medansvar for at sikre konkurrenceevnen og beskæftigelsen, herunder at de aktivitetsforøgende virkninger af den lempelige finanspolitik ikke modgås af forringet lønkonkurrenceevne.”

Stigningen i **kontantpriserne på enfamiliehuse** falder med ca. 14 pct. i 2009, men allerede i **2010** er der en vending på vej med svagt stigende priser på ca. 1,5 pct. Det skyldes skattereformen og særlig lave renter. Vismændene

regner dog med, at huspriserne **falder** ca. 6 pct. i 2010, så her er der noget uenighed i vurderingen.

Med venlig hilsen

Niels Hoffmeyer (3602)

Mette Bjerrum Koch (5537)